Ilmiy tadqiqotlar va ularning yechimlari jurnali
Aoka guvohnoma № 323759 ISSN: 3060-4818

SINTAKSIS TRANSFORMATSIYA TURLARI VA ULARNING TILSHUNOSLIKDAGI O‘RNI

Jabborova Sevinch Yoqubjon qizi
Qarshi davlat universiteti, Tillar fakulteti,
Filologiya va tillarni o‘qitish (o‘zbek tili)
yo‘nalishi 3-bosqich talabasi
https://doi.org/10.5281/zenodo.24222528

Annotatsiya: Maqolada sintaktik transformatsiyaning mohiyati, asosiy turlari va tilshunoslikdagi o‘rni 2019–2026-yillarda chop etilgan o‘zbek, rus va ingliz tilidagi ilmiy ishlar asosida tahlil qilinadi. Transformatsiya asosiy sintaktik tuzilmani til qoidalari bo‘yicha o‘zgartirib, ikkinchi tuzilma hosil qilish sifatida ta’riflanadi. Aktiv va majhul konstruksiyalar o‘rtasidagi o‘tish, qo‘shma gapni soddalashtirish, nominalizatsiya, o‘rin almashtirish (inversiya), tushirib qoldirish, qo‘shish hamda gapni bo‘lish va birlashtirish kabi turlar misollar bilan yoritiladi. Transformatsiyaning tarjimada, gap bo‘laklarini aniqlashda, matn izchilligi va uslubiy ifodalilikni ta’minlashdagi vazifalari ko‘rsatiladi. Mavjud tadqiqotlarda tasniflar turlicha ekani va ularni yagona tizimga keltirish zarurligi qayd etiladi.
Kalit so‘zlar: sintaktik transformatsiya, majhul nisbat, nominalizatsiya, inversiya, o‘rin almashtirish, gap bo‘laklari, tarjima, generativ grammatika.

TYPES OF SYNTACTIC TRANSFORMATION AND THEIR PLACE IN LINGUISTICS

Abstract: The article analyses the essence, main types and place in linguistics of syntactic transformation on the basis of Uzbek, Russian and English scholarly works published in 2019–2026. Transformation is defined as changing a basic syntactic structure according to the rules of a language in order to obtain a second structure. The types considered are the active–passive shift, simplification of compound sentences, nominalization, rearrangement (inversion), omission, addition, and splitting and merging of sentences, each illustrated with examples. The functions of transformation in translation, in identifying sentence components and in ensuring textual cohesion and stylistic expressiveness are shown. It is noted that existing classifications differ and need to be brought into a single system.
Keywords: syntactic transformation, passive voice, nominalization, inversion, rearrangement, sentence components, translation, generative grammar.

ТИПЫ СИНТАКСИЧЕСКОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ И ИХ МЕСТО В ЛИНГВИСТИКЕ

Аннотация: В статье на основе узбекских, русских и английских научных работ 2019–2026 годов анализируются сущность, основные типы и место синтаксической трансформации в лингвистике. Трансформация определяется как изменение основной синтаксической структуры по правилам языка с получением второй структуры. Рассматриваются переход между активной и пассивной конструкциями, упрощение сложного предложения, номинализация, перестановка (инверсия), опущение, добавление, членение и объединение предложений с примерами. Показаны функции трансформации в переводе, при выделении компонентов предложения и в обеспечении связности текста и стилистической выразительности. Отмечается, что существующие классификации различаются и нуждаются в приведении к единой системе.

Ключевые слова: синтаксическая трансформация, пассив, номинализация, инверсия, перестановка, члены предложения, перевод, генеративная грамматика.

KIRISH

Zamonaviy tilshunoslikda gap tuzilishining o‘zgarishi va shu o‘zgarishda ma’noning saqlanishi masalasi dolzarb tadqiqot yo‘nalishlaridan biridir. Bunday o‘zgarishlar sintaktik transformatsiya nomi bilan yuritiladi. Transformatsiya deganda gap tuzilishining o‘zgarishi orqali yangi grammatik ma’no hosil bo‘lishi tushuniladi; bunda sintaktik qurilish o‘zgaradi, lekin asosiy ma’no saqlanib qoladi [1, 972-b.]. Sh. Rahmatullayev tushunchasiga ko‘ra, sintaktik bo‘lak vazifasida leksemashakl va birikmashakldan tashqari gapshakl ham kelishi mumkin va buning uchun gapshakl tarkibida ma’lum grammatik o‘zgarish amalga oshiriladi; bunday o‘zgarishlar transformatsiya deyiladi [1, 973-b.]. A. Hojiyevning ta’rifida transformatsiya asosiy sintaktik strukturani til qonun-qoidalari asosida o‘zgartirib, ikkinchi tur sintaktik struktura hosil qilish sifatida izohlanadi; masalan, aniq konstruksiyaning majhul konstruksiyaga aylantirilishi: «Qizcha she’rni o‘qidi» – «She’r qizcha tomonidan o‘qildi» [1, 973-974-b.; 2, 685-b.].

Mavzuning dolzarbligi shundaki, transformatsiya bir vaqtning o‘zida nazariy tahlil usuli, tarjima vositasi va uslubiy imkoniyat sifatida qo‘llanadi, biroq turlari turli tadqiqotlarda turlicha guruhlanadi. Maqolaning maqsadi – sintaktik transformatsiyaning asosiy turlarini mavjud ilmiy ishlar asosida tizimlashtirish va tilshunoslikdagi o‘rnini ko‘rsatish. Vazifalar: tushunchaning rivojlanishini yoritish; turlarini misollar bilan tavsiflash; transformatsiyaning tarjima, tahlil va uslubdagi vazifalarini aniqlash.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Tushunchaning kelib chiqishi manbalarda turlicha ko‘rsatiladi. Jabborova va Yo‘ldosheva transformatsiya nazariyasini ilk bor N. Xomskiy generativ grammatika doirasida ishlab chiqqan, deb yozadi va unda tilning o‘zgarishi asosan sintaksis va morfologiyaga qaratilgani, ma’no va boshqa jihatlarga kamroq e’tibor berilganini qayd etadi [1, 973-b.]. Ismoilovaning ma’lumotiga ko‘ra, tarjima nazariyasida «transformatsiya» atamasi XX asrning 50-yillarida Z. Xarris tomonidan qo‘llanila boshlagan va transformatsion grammatika yo‘nalishidan kirib kelgan; Xarrisga ko‘ra murakkab sintaktik tuzilmalar oddiy shakllardan hosil bo‘lgan hosila shakllardir [3, 146-b.]. Demak, atama generativ va strukturaviy tilshunoslik an’analarida shakllanib, keyinchalik tarjimashunoslikka o‘tgan.

Toshbayeva va Avilovaning ta’kidlashicha, Xomskiyning transformatsion qoidalar tizimida passivlik asosan sintaktik manipulyatsiya – aktiv gap strukturasini passivga o‘tkazish (Active→Passive) jarayoni sifatida talqin qilingan; keyingi tadqiqotlar esa nisbat shaklining tanlanishi pragmatik niyat bilan bog‘liqligini ko‘rsatadi [4, 45-46-b.]. Ashurov esa grammatik materialni tadqiq etishda distributiv, transformatsiya va bevosita ishtirokchilarga ajratish usullari qo‘llanganini, o‘zi gapdagi yadro komponentlarni aniqlashda tushirib qoldirish transformatsiyasidan eksperiment usuli sifatida foydalanishni taklif etishini bayon qiladi [5, 109-110-b.].

Tadqiqot metodologiyasi: ilmiy adabiyotlarni tavsiflash va qiyoslash, mazmuniy tahlil, shuningdek, manbalarda keltirilgan misollarni transformatsion tahlil qilish usullariga asoslandi. Manba sifatida 2019–2026-yillarda chop etilgan yetti ishdan foydalanildi. Eslatma: o‘zbek tilshunosligining klassik asarlari (Sh. Rahmatullayev, A. Hojiyev) faqat zamonaviy ishlarda keltirilgan iqtiboslar orqali tilga olindi.

NATIJALAR VA MUHOKAMA

Sintaktik transformatsiya turlari. Manbalarni solishtirish transformatsiyaning quyidagi asosiy turlarini ajratishga imkon beradi.

1. Aktiv va majhul konstruksiya o‘rtasidagi o‘tish. Majhul nisbat shaklida agent ikkinchi o‘ringa o‘tadi yoki tushib qoladi. Masalan, «Men kitob o‘qiyman» – «Kitob men tomonimdan o‘qiladi» [1, 974-b.]. Ingliz tilida «The Government has decided to increase taxes by 5%» gapi «Taxes will be increased by 5%» ko‘rinishiga o‘tganda agent tushib qoladi va harakat ob’ekti birinchi o‘ringa chiqadi [4, 48-49-b.].

2. Qo‘shma gapni sodda gapga aylantirish (va aksincha). Bu tur o‘zbek tilida aktiv va majhul shakllarga o‘tish bilan birga ko‘rib chiqiladi [1, 973-b.]. Masalan, «Yomg‘ir yog‘ganligi uchun yig‘ilish bekor qilindi» gapi «Yomg‘ir sababli yig‘ilish bekor qilindi» ko‘rinishida soddalashtirilishi mumkin.

3. Nominalizatsiya. Fe’l yoki sifatning otga aylantirilishi: «to discuss» – «discussion», «we conducted experiments» o‘rniga «experimental procedures were employed» [6, 495-496-b.]. O‘zbek tilida shunga yaqin hodisa – harakat nomi: «Mening yozishim chiroyli» [1, 974-b.]. Tarjimada fe’l shakllarini nominalizatsiya qilish gapni so‘z birikmasiga siqadi va predikativlik yo‘qoladi [7, 358-b.].

4. O‘rin almashtirish (transpozitsiya, inversiya). So‘z yoki gap bo‘laklarining joyini o‘zgartirish. Ingliz tilidagi «On March 7, President Shavkat Mirziyoyev reviewed a presentation…» gapida vaqt holi gap boshiga chiqarilgan, o‘zbekcha asl nusxada esa ega boshida kelgan [3, 146-b.]. Badiiy matnda inversiya ifodalilikni oshiradi: «Juda yoqtirdim men bu kitobni» [1, 974-b.].

5. Tushirib qoldirish va qo‘shish. Tarjimada asliyatdagi ayrim so‘zlar tushiriladi (masalan, «shaxsni», «prosessual» so‘zlari), ba’zan ma’noni tiklash uchun so‘z qo‘shiladi [2, 688-b.]. Tilshunoslik tahlilida tushirib qoldirish yadro komponentlarni aniqlash uchun ishlatiladi [5, 110-b.].

6. Gapni bo‘lish va birlashtirish. Murneva va hammualliflar texnik matn tarjimasida ikki gapning bittaga qo‘shilishini va aksincha, ko‘p fakt jamlangan gapning bo‘linishini ko‘rsatadi; asosiy shart – ma’no komponentlari saqlanishi [7, 357-358-b.].

Bu turlar bir-biridan ajratilgan holda emas, bir gapda birgalikda ham uchraydi. Murnevaning fikricha, o‘rin almashtirish, almashtirish, tushirib qoldirish va qo‘shish alohida usul sifatida ham, bir-birini to‘ldirib ham qo‘llanadi, sintaktik va grammatik konstruksiyani alohida ko‘rib bo‘lmaydi [7, 358-b.]. Tugalov va Hamroqul-zoda grammatik transformatsiyani ikki turga – qayta joylashtirish va almashtirish – ajratadi; almashtirish so‘z shaklini, so‘z turkumiga mansublikni, gap bo‘laklarini va gapdagi tarkibiy qismlarni almashtirishni o‘z ichiga oladi [2, 685-687-b.]. Bu tasnif yuqoridagi ro‘yxatdagi 4-turni «qayta joylashtirish»ga, 1–3-turlarni esa «almashtirish»ga yaqinlashtiradi.

Transformatsiya va uning belgilari. Ta’riflarni [1, 972-973-b.; 2, 685-b.; 7, 355-b.] umumlashtirib, transformatsiyaning uchta belgisini ajratish mumkin: (1) tuzilma o‘zgaradi – gap bo‘laklari o‘rni, shakli yoki soni boshqacha bo‘ladi; (2) o‘zgarish til qoidalariga bo‘ysunadi, ixtiyoriy emas; (3) asosiy ma’no yoki ma’no komponentlari saqlanadi. Murneva va hammualliflar tarjima misolida shuni ta’kidlaydi: sintaktik almashtirish gap tuzilishini o‘zgartiradi, lekin mazmunni buzmasligi kerak, tuzilishning mos kelishi (sintaktik uyg‘unlik) esa faqat ikki tilda sintaktik tuzilmalar mos tushgan hollardagina mumkin [7, 355, 358-b.]. Bu belgilar transformatsiyani oddiy parafrazadan va so‘z yasalishidan chegaralashga yordam beradi.

Tarjimada qo‘llanishi. Tugalov va Hamroqul-zoda o‘zbek va xitoy tillaridagi grammatik kategoriyalarni qiyoslashda uch holatni ajratadi: kategoriyaning bir tilda mavjud bo‘lmasligi, qisman mos kelishi va to‘liq mos kelishi; grammatik transformatsiya ehtiyoji birinchi ikki holatda yuzaga keladi [2, 685-b.]. Mualliflar ko‘rsatgan misolda o‘zbekcha gap oxirida kelgan rema xitoycha tarjimada gap boshiga o‘tib, tema vazifasini bajargan [2, 687-688-b.]. Murnevalarning tahlilida esa texnik matn tarjimasida sodda gap murakkab butunga qo‘shilishi, ikki gap birlashtirilishi va asosiy axborotni gap boshiga chiqarish uchun passiv konstruksiyaga o‘tilishi qayd etilgan [7, 356-357-b.]. Ismoilova o‘zbekcha yangiliklarni inglizchaga tarjima qilishni o‘rganib, o‘zbek tilida gap tuzilishi nisbatan erkin,

ingliz tilida esa qat'iy so‘z tartibi ustuvor ekanini va shu sabab so‘z tartibini o‘zgartirish, gap bo‘laklarini qayta joylashtirish va fe'l zamonini moslashtirish eng ko‘p qo‘llanishini ko‘rsatadi [3, 142-143, 147-b.].

Bu xulosa aniq misollarda yaqqol ko‘rinadi. «Bugun mamlakatimizda Oliy Majlis Qonunchilik palatasi va xalq deputatlari kengashlariga saylovlar bo‘lib o‘tmoqda» gapi ingliz tilida «Today, elections to the Legislative Chamber … are taking place in Uzbekistan» shaklini olgan: o‘rin holi gap oxiriga ko‘chgan va «mamlakatimizda» so‘zi «Uzbekistan» bilan aniqlashtirilgan [3, 146-b.]. Fe'l zamoni bo‘yicha «O‘zbekiston Prezidenti … qabul qildi» sarlavhasi inglizcha «receives» shaklida berilgan, ya'ni o‘tgan zamon hozirgi zamonga almashgan [3, 147-b.]. Bu transformatsiyalar mazmunni o‘zgartirmaydi, ammo matnni tilning yangiliklar uslubi me'yorlariga moslaydi.

Transformatsiya, konversiya va inversiyaning farqi. Jabborova va Yo‘ldosheva transformatsiyani umumiyroq jarayon deb hisoblaydi: inversiya asosan sintaktik o‘zgarishlarga tayanadi, konversiya esa so‘z turkumining o‘zgarishi bilan bog‘liq (masalan, «yozish» fe'lining ot sifatida qo‘llanishi) [1, 974-b.]. Muallifga ko‘ra, transformatsiya va inversiya asosan sintaktik, konversiya esa morfologik-grammatik darajada yuz beradi [1, 972-b.].

Tilshunoslikdagi o‘rni. Birinchidan, transformatsiya nazariy tahlil vositasi sifatida sintaktik tuzilmalar o‘rtasidagi bog‘liqlikni ko‘rsatadi: Xarris qarashida murakkab tuzilmalar oddiy shakllardan hosil qilinadi [3, 146-b.]. Ikkinchidan, u tavsif usuli bo‘lib, gap komponentlarini aniqlashda qo‘llanadi [5, 110-b.]. Uchinchidan, transformatsiya tarjimada tillar o‘rtasidagi tuzilmaviy farqlarni bartaraf etadi. O‘zbek tilida odatda ega–to‘ldiruvchi–kesim (SOV), ingliz tilida ega–kesim–to‘ldiruvchi (SVO) tartibi qo‘llanadi, shu sababli tarjimada so‘z tartibini o‘zgartirish eng ko‘p qo‘llanadigan transformatsiyalardan biri bo‘lib chiqdi [3, 145-147-b.]. To‘rtinchidan, transformatsiya uslub vositasi: majhul nisbat agentni yashirib, harakat ob'ektini birinchi o‘ringa chiqaradi va ilmiy matnda xolislik hosil qiladi [4, 48-49-b.]. Beshinchidan, u matn izchilligiga xizmat qiladi: oldingi gapdagi yangi axborot (rema) keyingi gapda ma'lum axborot (tema) sifatida takrorlanishi uchun passiv shakl ishlatiladi [4, 49-50-b.].

Tahlil usuli sifatida. Ashurov gapni komponentlarga ajratishda yadro predikativ aloqa – ega va kesim o‘rtasidagi aloqa – gapni mustaqil fikr sifatida shakllantiradigan asosiy aloqa ekanini yozadi; yadro komponentlarni aniqlash uchun tushirib qoldirish transformatsiyasidan foydalaniladi [5, 110-b.]. Mazkur usul «Men keldim», «He drank» kabi ikki komponentli gaplarda ega va kesimni, boshqa komponentlarni esa tobe element sifatida ajratadi [5, 111-112-b.]. Shuningdek, muallif kesimning ifodalanish usullarini ikki tilda qiyoslab, o‘zbek tilida harakat nomi+egalik affiksi+«kel» so‘zi kabi shakllar, ingliz tilida esa «to be» bilan hosil bo‘ladigan shakllar mavjudligini ko‘rsatadi [5, 110-111-b.]. Demak, transformatsiya nafaqat tarjima jarayonida, balki tuzilmalarni tavsiflash va qiyosiy-tipologik tahlilda ham ishlatiladigan tadqiqot operatsiyasidir.

Matn izchiligi va uslubiy tanlov. Toshbayeva va Avilova passivni faqat shakliy qoida emas, axborot tuzilishini boshqarish vositasi sifatida ham ko‘rsatadi. Ular keltirgan matnda har bir gap yangi ega bilan boshlanganda (the Ministry → the expert commission → the university administrations) diqqat markazi har gal almashadi; ikkinchi va uchinchi gapni passivga o‘tkazib, avval tilga olingan «islohot»ni gap boshiga chiqarilganda matn izchilroq bo‘ladi [4, 50-b.]. Mualliflarning ta'kidlashicha, passivlik sub'ektivlikni kamaytirib, ilmiy matnda xolislik hosil qiladi: «I proved that this methodology is wrong» o‘rniga «It was demonstrated that the proposed methodology exhibits limitations» deyiladi [4, 49-b.]. Shermamatova va Fozilbekova ham ilmiy yozuvda nominalizatsiya ixchamlik va rasmiy ohang beradi, biroq me'yoridan oshganda ma'noni xiralashtirishi mumkinligini qayd etadi [6, 496-b.].

Turlarning o‘zaro nisbati. Yuqoridagi turlarni o‘zgarish ob'ektiga ko‘ra guruhlash mumkin. Nisbat va gap turi bo‘yicha o‘tishlar (aktiv–majhul, qo‘shma–sodda) gapning grammatik tuzilmasini o‘zgartiradi; o‘rin almashtirish faqat bo‘laklar tartibiga ta'sir qiladi; tushirib qoldirish va qo‘shish tarkibni, gapni bo‘lish va birlashtirish esa hajmni o‘zgartiradi; nominalizatsiya esa gap bo‘lagining so‘z turkumi va sintaktik vazifasiga ta'sir qiladi. Bu guruhlash mualliflarning ikki turli («qayta joylashtirish»

va «almashtirish») tasnifini [2, 685-686-b.] va to‘rt turli ro‘yxatni [7, 358-b.] bir-biriga bog‘lashga xizmat qiladi, biroq u maqola muallifining mantiqiy umumlashtirishi bo‘lib, alohida eksperimental asosga ega emas.

Ta’limdagi ahamiyati. Toshbayeva va Avilova passivni o‘rgatishda faqat shakliy formulalar bilan cheklanmay, uni muloqot strategiyalari, agentni pragmatik jihatdan chetga surish, akademik xolislik va tema–rema izchilligi bilan bog‘lab olib borishni tavsiya qiladi [4, 51-b.]. Bu yondashuv boshqa transformatsiya turlariga ham tatbiq qilinishi mumkin: talaba, masalan, nominalizatsiyaning ilmiy matndagi vazifasini ham, uning haddan tashqari qo‘llanishi xavfini ham bilishi kerak [6, 496-497-b.]. Shu bois filologiya ta’limida transformatsion mashqlar «qaysi shakl to‘g‘ri» savoli bilan birga «nima uchun aynan shu shakl tanlandi» degan savolga ham javob berishi lozim.

Muammolar. Birinchi muammo – tasniflarning turlichaligi: bir ishda ikki asosiy tur ajratiladi [2, 685-b.], boshqasida besh tur sanaladi, ularning ba’zilari qaytarilgan [3, 146-b.]. Ikkinchi muammo – tahlil qilingan ishlarning ko‘pchiligi tarjima materialiga tayanadi [2; 7; 3], sof o‘zbek tili materialidagi transformatsiyalar esa kamroq yoritilgan. Uchinchi muammo – transformatsiyani faqat mexanik qoida deb o‘rgatish: Toshbayeva va Avilovaga ko‘ra, o‘quvchilar passiv gapni shakliy jihatdan to‘g‘ri tuzsa-da, uni qayerda ishlatishni bilmasligi mumkin [4, 46-b.].

Ushbu muammolarni hal qilish uchun quyidagilar taklif etiladi: (1) turlarni umumiy mezon – tuzilma o‘zgarishi, atamaning bir xil qo‘llanishi bo‘yicha guruhlash; (2) o‘zbek tilidagi misollarni o‘zbek tilining o‘z qonuniyatlariga ko‘ra tahlil qilish; (3) o‘qitishda transformatsiyani shakl bilan birga uning vazifasi bilan ham tushuntirish.

XULOSA

Tahlil sintaktik transformatsiyaning bir nechta o‘zaro bog‘liq turlari – aktiv–majhul o‘tish, qo‘shma gapni soddalashtirish, nominalizatsiya, o‘rin almashtirish, tushirib qoldirish va qo‘shish, gapni bo‘lish va birlashtirish – mavjudligini ko‘rsatdi. Ular asosiy ma’noni saqlagan holda tuzilmani o‘zgartiradi va tilshunoslikda nazariy tavsif, tarjima, gap bo‘laklarini aniqlash, uslub va matn izchilligi uchun muhim vositadir.

Manbalardagi tasniflar turlicha bo‘lib, ularni yagona tizimga keltirish, shuningdek, o‘zbek tilining sintaktik xususiyatlarini transformatsion tahlil qilish bo‘yicha qo‘shimcha tadqiqotlar zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Jabborova S.Y., Yo‘ldosheva N.E. Tilshunoslikda transformatsiya, konversiya va inversiyaning bir-biridan farqi // Modern Science and Research. – 2025. – Vol. 4, Issue 5. – B. 971–976. – DOI: 10.5281/zenodo.15467205.
2. Tugalov H.D., Hamroqul-zoda Sh.T. Davlat boshqaruviga oid matnlarni tarjima qilishda transformatsiya // Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2024. – Vol. 4, No. 5. – B. 684–689. – URL: https://oriens.uz/media/journalarticles/104_Tugalov_Husan_Dolon_ogli_684-689.pdf (murojaat sanasi: 14.11.2026).
3. Ismoilova G.T. Publitsistik matnlarda grammatik transformatsiyalar tahlili // The Lingua Spectrum. – 2026. – Vol. 2. – B. 142–148.
4. Toshbayeva M.E., Avilova X.N. Passiv konstruksiyalarni o‘rgatishda pragmatik yondashuv: diskursiv strategiyalar va pedagogik paradigmalar // Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2026. – Vol. 6, No. 5. – B. 44–51. – URL: https://oriens.uz/media/journalarticles/7_Toshbayeva_Munojat_Erkinovna_44-51.pdf (murojaat sanasi: 14.11.2026).
5. Ashurov Sh.S. Sintaktik birliklar tipologiyasining noan’anaviy tahliliga doir ayrim mulohazalar // The Lingua Spectrum. – 2025. – Vol. 2. – B. 108–114.

6. Shermamatova S.U., Fozilbekova Z.O. The role of nominalization in scientific writing // Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2023. – Vol. 3, No. 4/2. – P. 495–498. – URL: https://www.oriens.uz/media/journalarticles/78_Sevara_Shermamatova_Uktamjon_kizi_495-498.pdf (murojaat sanasi: 14.11.2026).
7. Мурнева М.И., Шестакова Н.А., Самойлова Е.В. Синтаксическая трансформация предложения при переводе технического текста как способ сохранения компонентов смысловой структуры // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – Тамбов: Грамота, 2019. – Т. 12, вып. 5. – С. 355–358. – DOI: 10.30853/filnauki.2019.5.75.
8. Internet manbalari
9. https://doi.org/10.5281/zenodo.15467205
10. https://doi.org/10.30853/filnauki.2019.5.75